

BEKJEMPELSE AV HØNSEHIRSE

Forebygg

Spredning med høstmaskiner kan unngås om de gjøres rene før de flyttes til nye bruksenheter. God agronomi - gjør kulturplantene konkurransedyktige.

Luk

Små forekomster stoppes med lusing, men blir umulig om plantene får spre seg. Kontroller fra midten av mai og luk sist i juli/beg. august. Hver plante har 1000-2000 frø, ei plante luket er mange penger spart i sprøytemidler. Ved pussing setter hirsra hurtig nye aks i bladhjørnene, ikke puss lavt 1. gang.

Kjemisk bekjempelse

Flere ugrasmidler bekjemper hønsehirse. Unngå for tidlig sprøyting, hønsehirse spirer over lang tid, flere behandlinger kan være nødvendig. Glyfosat i moden bygg se side 4.

Midler med god effekt:

Korn: Ingen midler kan brukes i havre!

Puma Extra fram til strekning, også ved gjenlegg/underkultur med kløver eller raigras. Axial fram til flaggblad er synlig. Hussar OD/Hussar Plus OD dersom hirsra har spirt ved sprøytetidspunkt. Attribut Twin, både jord- og bladvirkning, fra 2-bladstadiet i korn. **Kun i hvete!**

Mais: Titus og MaisTer.

Grønnsaker og poteter: Agil/Zetrola, Focus Ultra, Select, Fenix (50-90% effekt), Titus, Sencor (doseavhengig) og Boxer (0-90 % effekt).

Brosjyren er laget med støtte fra fylkesmannen i Vestfold og prosjektet ECRUSLI

Prosjektet ECRUSLI er ledet av NIBIO og har som hovedmål å finne effektive, direkte og forebyggende tiltak mot hønsehirse i korn, poteter og grønnsaker basert på ny kunnskap om biologien til denne arten i Norge. ECRUSLI finansieres av Forskningsmidlene for jordbruk og matindustri, samt (i alfabetisk rekkefølge) Bayer AS, Felleskjøpet Agri SA, Fylkesmannen i Buskerud, Fylkesmannen i Oslo og Akershus, Fylkesmannen i Telemark, Fylkesmannen i Vestfold, Fylkesmannen i Østfold, Norgro AS og Strand Unikorn AS.

Frø av hønsehirse til venstre, raps til høyre

Hønsehirse kan bekjempes!

Har du spørsmål om hønsehirse?

Kontakt lokal NLR rådgiver:

<https://www.nlr.no/lokale-enheter/>

Tekst og bilder:

Norsk Landbruksrådgiving Viken
Gjennestadtunet 83, 3160 Stokke

Lykke til med bekjempelsen!

HØNSEHIRSE

Like stor trussel som floghavre!

Stopp den nå og du sparer mange penger de kommende år!

Norsk Landbruksrådgiving Viken

Juni 2019

HØNSEHIRSE (*Echinochloa crus-galli*)

Hønsahirse er i rask spredning og finnes nå mange steder i Sør-Norge.

Med sin store frøproduksjon og aggressive vekst er den en like stor trussel for bonden som floghavre!

Planta er regnet som verdens tredje verste ugras i jordbruket.

Planta

Hønsahirse er vanligvis storvokst og blir godt over en meter høy, med opptil 2 cm brede blader, men undersøkelser hos NIBIO viste at det var stor variasjon i voksemåte og plantestørrelse.

Den er ettårig og spirer fra frø hvert år.

Akset er greinet med frø sittende tett på hver grein.

Fargen på akset kan være både grønn og rødlig.

Frøet

1000-frøvekt: 1,7-2,3 gram.

Spiretemperatur

Minimum 13-15°C i jordtemperatur.

Krav for utvikling av modent frø

Middeltemperatur over 12°C.

Dryssemodent frø etter 90-95 dager fra spiring ved 15°C og 64 dager ved 18°C.

Spiretreghet: Frøet må ha vært tørt

(vanninnhold under 18 % vann) før det er spirevillig. Spirer normalt ikke om høsten.

Frøproduksjon

Hvert aks har ca 400 frø, ei plante med buskingskudd har normalt 1000-2000 frø.

I prosjektet ECRUSLI ble det registrert plante med 70 buskingskudd, den vil ha mer enn 20 000 frø!

Frøoverlevelse

Overlever i jorda i ca 10 år. Undersøkelser har vist at en har hatt 3% spiring etter 13 år og 0% etter 15 år.

Frøene overlever ikke 8 uker ensilering eller 24 timer i fordøyelsen til dyr, men kan overleve fordøyelse som tar kortere tid. Undersøkelse gjort av NLR Viken viste at frøet ikke overlevde i halmballer som ble ammoniakkbehandlet. Bruk av glyfosat i moden bygg reduserer spireevnen, hvor mye er avhengig av hvor moden hirsen er.

Voksekrav

Setter små krav til vokseplassen. Klarer seg svært godt både i tørkeår/på tørkesvak jord og i våte år og på vass-sjuk jord.

Lyselskende plante som hemmes mye av en tett kultur, men ikke nok til å unngå frøproduksjon.

Hvor finner vi den

Vi finner det først og fremst i åpenåkerkulturer som korn, poteter og grønnsaker, sjeldnere i eng.

Hvor kommer den fra?

Hønsahirse er kjent i Norge fra langt tilbake i tid, men hvor de først kom fra kjenner vi ikke til. De bestandene vi har med hønsahirse i dag har opprinnelse fra spredning med maskiner fra tidligere etableringer og ny import med såfrø og fuglefrø.

Lovgivning

Det er ingen lover eller forskrifter som krever bekjempelse av hønsahirse eller registrering av funn slik en har for floghavre.